

Beleving Olympische en Paralympische Spelen 2024

Volgedrag en houding ten opzichte van de Spelen in Parijs

Mark Melman, Pelle Bronkhorst & Lianne Balk

In dit onderzoek kijken we naar het volgedrag en de beleving van de Olympische en Paralympische Spelen 2024. Welke momenten blijven fans het meest bij en hoe dragen de Spelen bij aan de waarde van (paralympische) topsport?

Achtergrond

Het motto van de Olympische Spelen 2024 in Parijs was 'Ouvrons grand les jeux' ('Laten we de Spelen groots openen'). Daarmee uitte het IOC de ambitie om de Spelen zo inclusief mogelijk te maken.¹ Dit kwam tot uiting in bijvoorbeeld de 'touchtablets' waarmee mensen met een visuele beperking de wedstrijden konden volgen.²

Over het onderzoek

Voor dit factsheet gebruiken we resultaten uit het Nationaal Sportonderzoek (NSO) 2024, met een representatief panel van 1.500 deelnemers (zie [verantwoording](#)). Waar mogelijk vergelijken we de resultaten met die van de Spelen in Tokio 2021 en Rio 2016.³

Neem voor meer informatie contact op met [Pelle Bronkhorst](#).

Volggedrag Olympische en Paralympische Spelen

Tijdens de Olympische en Paralympische Spelen hoef je maar de televisie of radio aan te zetten en je krijgt live mee hoe de Nederlandse sporters zich in het zweet werken. Kwam het moment niet uit? Dan is online terugkijken of de krant openslaan een optie om toch mee te krijgen hoe ze gepresteerd hebben.

Helft volgt Spelen wekelijks

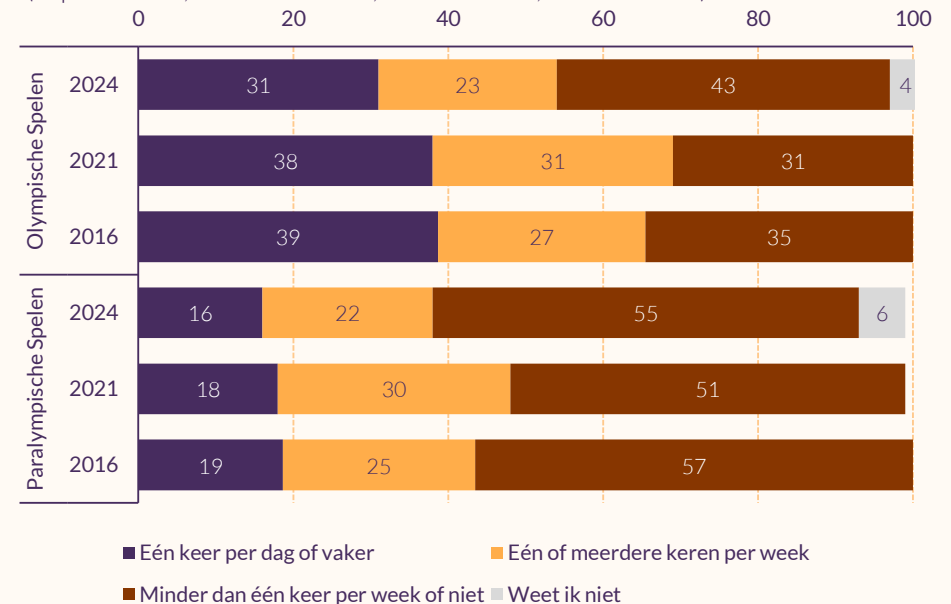
De helft van de Nederlanders volgde de Olympische Spelen één keer per week of vaker (54%, figuur 1). Dit was in 2021 en 2016 hoger: bijna zeven op de tien (resp. 69 en 66%). Bij de Paralympische Spelen is dit verschil kleiner. Voor de Spelen van 2024 gaf bijna één op de zes Nederlanders aan de intentie te hebben deze te gaan volgen.⁴

Mannen en 65+'ers volgen Spelen het vaakst

Mannen keken vaker regelmatig naar de Olympische Spelen (61%) dan vrouwen (48%, niet in figuur). Gelet op leeftijd kijken mensen van 65 jaar en ouder het vaakst naar de Olympische Spelen (63% één keer per week of vaker, tegenover 51% van de 16-64-jarigen). Ook de Paralympische Spelen volgde de groep boven de 65 vaker (54% regelmatig) dan de groep jonger dan 65 jaar (35%).

Figuur 1
Mate waarin Nederlanders de Olympische en Paralympische Spelen in Parijs (2024), Tokio (2021) en Rio (2016) via de media (televisie, radio, krant, sociale media of internet) hebben gevolgd

(in procenten, n: 2024=1.506, 2021=1.644, 2016=1.530)

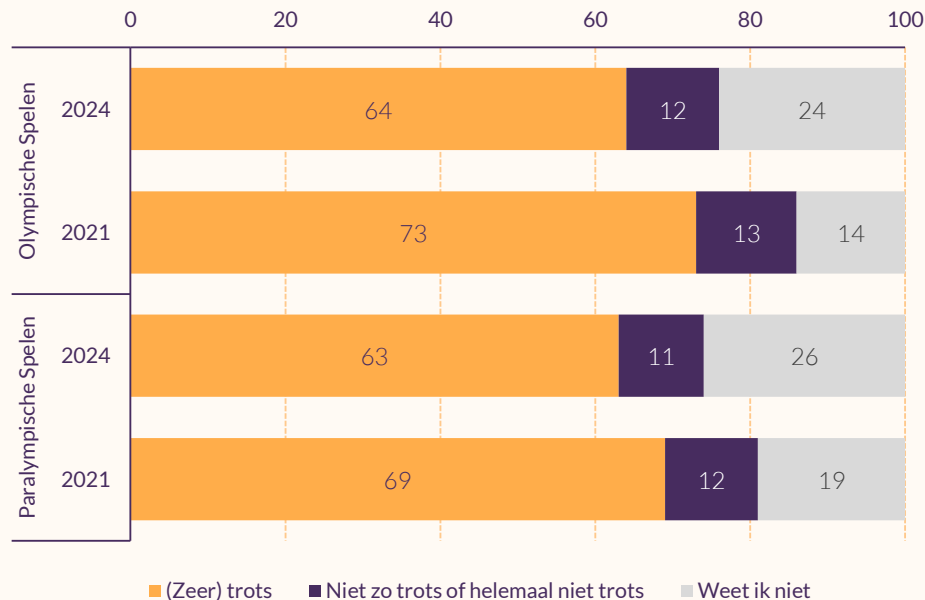
Bron: Mulier instituut, NSO, najaar 2024, 2021 en 2016.

Ondervraagde leeftijdsgroep: 2024: 16-79 jaar; 2021: 18-85 jaar; 2016: 15-80 jaar.

Mate van trots op Nederlandse deelnemers

Figuur 2
Mate van trots op Nederlandse deelnemers Olympische en Paralympische Spelen

(in procenten, n: 2024=1.506, 2021=1.644, 2016=1.530)

Bron: Mulier instituut, NSO, najaar 2024 en najaar 2021.

Ongeacht de gewonnen medailles kunnen de Nederlandse volgers van de Olympische en Paralympische Spelen een mate van trots ervaren.

Mate van trots iets afgenomen

In 2024 was ruim 60 procent van de Nederlanders (zeer) trots op onze olympische en paralympische sporters. Vergeleken met de editie van de Olympische en Paralympische Spelen in 2021 geven in 2024 minder respondenten aan (zeer) trots te zijn op de Nederlandse deelnemers (figuur 2). De groep die (helemaal) niet trots is, blijft gelijk, terwijl juist meer respondenten hier geen mening over hebben.

Hoe ouder, hoe trotser

Ouderen (65-79-jarigen) zijn vaker trots op de sporters dan de jongere groepen. Van de groep 65-79-jarigen is drie kwart (76%) (zeer) trots op de prestaties van de Nederlandse deelnemers tijdens de Olympische Spelen. En zelfs vier op de vijf (80%) zijn (zeer) trots op de Nederlandse deelnemers van de Paralympische Spelen. Bij de leeftijdsgroep van 16-34 jaar liggen deze percentages lager (60% en 53%).

Meedoen belangrijker dan winnen?

Meeste medailles ooit

De Nederlandse sporters wonnen op de Olympische Spelen van Parijs in totaal 34 medailles. Hiervan waren er 15 goud, 7 zilver en 12 brons. Niet eerder won Nederland zo veel gouden medailles op de Spelen. Goed voor een zesde plek op de Olympische Spelen in de medaillespiegel. Bij de Paralympische Spelen werd Nederland zelfs vierde, met 56 medailles.

Maar hoe belangrijk zijn deze medailles voor de bevolking? Niet alleen de medailles kunnen een doel zijn, maar ook het verhaal en de rolmodellen kunnen zorgen voor impact op de maatschappij.

Helft vindt meedoen belangrijker dan winnen

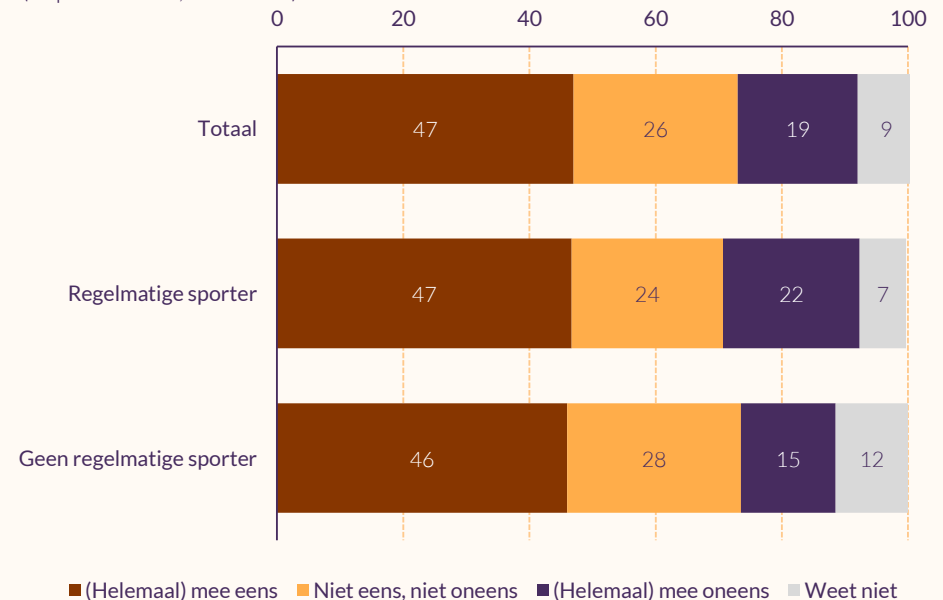
Een kleine helft van de respondenten (47%) geeft aan dat het voor hen niets uitmaakt of de sporters tijdens de Spelen een medaille behalen. Zij vinden meedoen belangrijker dan winnen.

Eén op de vijf (18%) is het hier (helemaal) niet mee eens. Respondenten die zelf regelmatig sporten, zijn het iets vaker oneens met de stelling (figuur 3).

Figuur 3

Antwoorden op de stelling: 'Het maakt mij niet uit of sporters tijdens de Spelen een medaille halen, meedoen is belangrijker dan winnen', naar sportdeelname

(in procenten, n=1.506)

Bron: Mulier instituut, NSO, najaar 2024.
Ondervraagde leeftijdsgroep: 16-79 jaar.

Meest bijgebleven Olympisch moment

Tabel 1
Nederlandse prestatie of sporter tijdens de Olympische of Paralympische Spelen van 2024 die Nederlanders het meest is bijgebleven

(in procenten, n = 1.524)

Bijgebleven moment	%
Femke Bol	11
Sifan Hassan/Olympische marathon	9
3x3-basketbal	6
4x400 gemengde estafette	3
Harry Lavreysen/baanwielrenner	3
Hockey	2
Verspringen (Fleur Jong/Joël de Jong)	2
Zwemmen	2
Roeien	2
Jetze Plat	1
Een andere prestatie/alle prestaties	16
Weet ik niet of niks is bijgebleven	43

Bron: Mulier instituut, NSO, najaar 2024.

Open vraag

We vroegen de respondenten welke Nederlandse prestatie of sporter tijdens de Olympische of Paralympische Spelen van 2024 ze het meest is bijgebleven. Dit was een open vraag.

In totaal hebben 1.506 respondenten in totaal 1.524 antwoorden gegeven. 840 antwoorden betroffen daadwerkelijk een sport of sporter. 661 respondenten vulden in dat ze het niet wisten of dat geen prestatie ze was bijgebleven (43% van de antwoorden).

Femke Bol, Sifan Hassan en 3x3-basketbal

Veruit de meest genoemde sporters zijn Femke Bol, die met goud, zilver en brons thuiskwam, en Sifan Hassan, met haar overwinning op de marathon en derde plek op de 5.000 en 10.000 meter. Ook veel genoemd zijn de 3x3-basketballers. Het was de tweede keer dat deze sport onderdeel was van de Olympische Spelen, en deze editie wonnen de Nederlandse mannen goud.

Houding tegenover de Olympische Spelen

Bij een ruime meerderheid van de respondenten hebben de Olympische Spelen geen invloed op hoe zij over het evenement, de olympische sporters of het gastland denken (figuur 4).

Houding tegenover Spelen

In 2024 gaf 18 procent van de respondenten aan dat zij na afloop positiever dachten over de Olympische Spelen dan voorheen. In 2021 was dit 11 procent en in 2016 slechts 9 procent.

Houding tegenover sporters

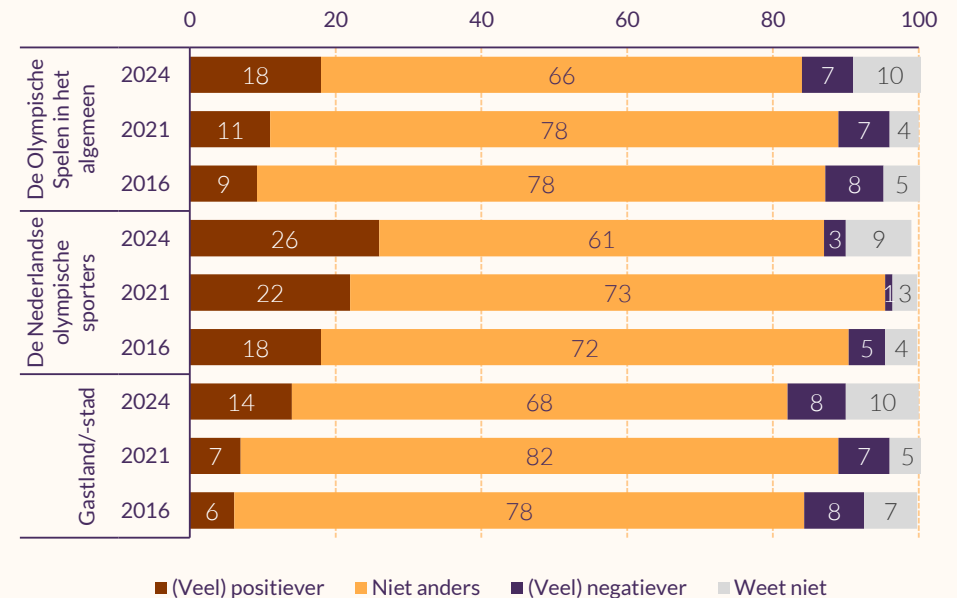
Een vergelijkbaar verschil is zichtbaar in de houding tegenover de Nederlandse olympische sporters. Een kwart van de respondenten (26%) was na de Olympische Spelen van 2024 (veel) positiever over de Nederlandse olympiërs. In 2021 en 2016 was dit iets minder (22 en 18%).

Houding tegenover gastland/-stad

Nederlanders zijn positiever gaan denken over het gastland/de gaststad van de Olympische Spelen. 14 procent dacht na de Spelen (veel) positiever over Parijs en Frankrijk. Dit was in 2021 (Tokio, Japan) 7 procent en in 2016 (Rio de Janeiro, Brazilië) 6 procent.

Figuur 4
Houding tegenover Olympische Spelen, olympische sporters en het gastland/de gaststad na afloop van het evenement

(in procenten, n: 2024=1.506, 2021=1.644, 2016=1.530)

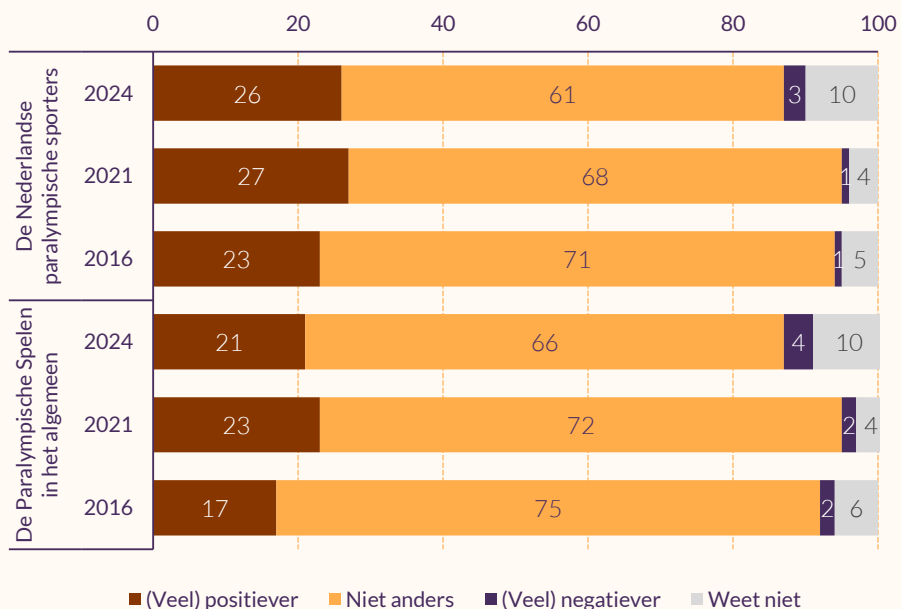

Bron: Mulier instituut, NSO, najaar 2024, 2021 en 2016.

Houding tegenover de Paralympische Spelen

Figuur 5
Houding tegenover Paralympische Spelen en paralympische sporters na afloop van het evenement

(in procenten, n: 2024=1.506, 2021=1.644, 2016=1.530)

Bron: Mulier instituut, NSO, najaar 2024, 2021 en 2016.

Mening niet (veel) veranderd

Vergelijkbaar met de Olympische Spelen hebben ook de Paralympische Spelen bij de meerderheid van de respondenten geen invloed op hoe zij over het evenement, de sporters of het gastland denken.

Kwart denkt positiever over Spelen

Ongeveer een kwart van de respondenten (26%) geeft aan dat zij na afloop (veel) positiever dachten over de Paralympische Spelen dan voorheen. Dit is vergelijkbaar met de resultaten uit 2021 en 2016 (zie figuur 5).

Bijdrage Paralympische Spelen aan inclusieve maatschappij

Meerderheid ziet bijdrage aan inclusie

In 2024 vond bijna drie kwart van de respondenten (73%) dat de Paralympische Spelen bijdragen aan maatschappelijke acceptatie en inclusie van mensen met een beperking. Dit is iets lager dan in eerdere jaren (2021: 81%; 2016: 81%).

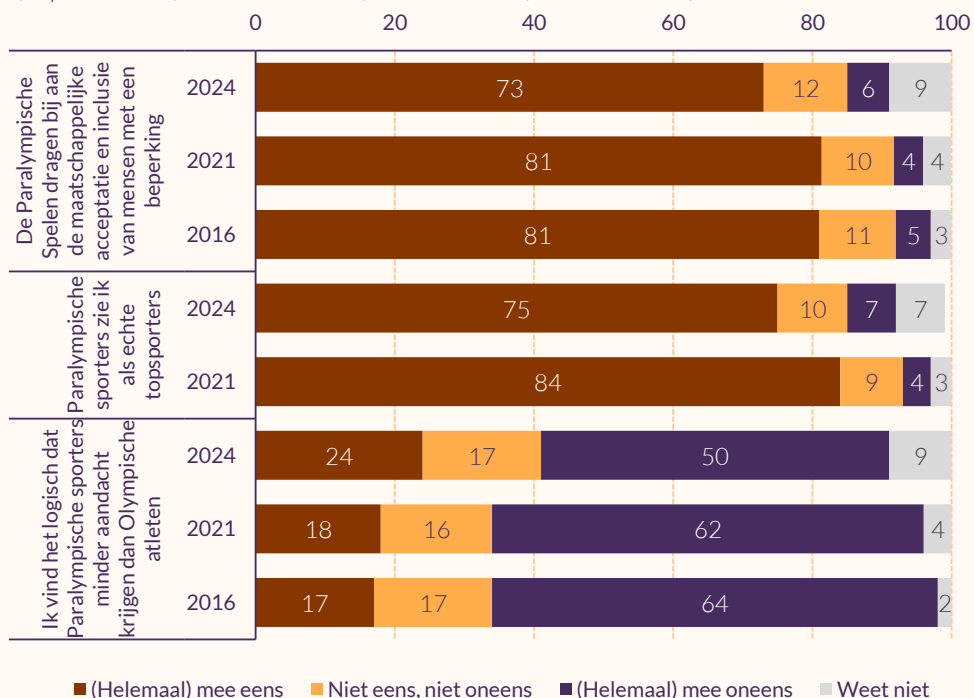
Meerderheid vindt olympische sporters belangrijker

Het percentage dat paralympische sporters als echte topsporters ziet, ligt in 2024 (75%) iets lager dan in 2021 (84%). Ook vonden in 2024 meer mensen het logisch dat paralympische sporters minder aandacht krijgen dan olympische vergeleken met 2021 en 2016 (zie figuur 6).

Mannen vinden het vaker logisch dan vrouwen dat paralympische sporters minder aandacht krijgen dan olympische (33% vs. 16%). Vrouwen waren het vaker dan mannen oneens met deze stelling (58% vs. 41%).

Figuur 6
Reactie Nederlanders op stellingen over de Paralympische Spelen

(in procenten, n: 2024=1.506, 2021=1.644, 2016=1.530)

Bron: Mulier instituut, NSO, najaar 2024, 2021 en 2016.

Conclusie

Iets minder trots, nog steeds positief

Vergeleken met de Spelen in 2021 lijkt in 2024 een iets kleiner deel van de Nederlanders trots te zijn op de Nederlandse deelnemers. De groep die (helemaal) niet trots is, blijft gelijk. Dit is in lijn met eerder onderzoek, waarin over de jaren een lichte daling te zien is in de mate van trots op de prestaties van Nederlandse topsporters.⁵ Toch zijn nog steeds meer dan zes op de tien Nederlanders (zeer) trots op de Nederlandse sporters.

Meedoen belangrijker dan winnen?

De helft van de respondenten geeft aan meedoen belangrijker te vinden dan winnen. Toch blijven de prestaties die medailles opleverden het meest hangen. De prestaties van Femke Bol, Sifan Hassan en het 3x3-basketbalteam zijn voor Nederlanders de meest memorabele momenten van de afgelopen Olympische en Paralympische Spelen. In de top tien zaten ook twee paralympische prestaties: het verspringen (Fleur Jong en Joël de Jong) en de medailles van Jetze Plat op de triatlon en het handbiken.

Olympische Spelen vaker gevolgd dan Paralympische Spelen

Ruim de helft van de Nederlanders volgde de Olympische Spelen eens per week of vaker. Onder de regelmatige volgers waren relatief veel mannen en ouderen (65+). De Paralympische Spelen volgden Nederlanders minder vaak.

Paralympische Spelen dragen bij aan acceptatie en inclusie

Nederlanders zijn over het algemeen positief over de maatschappelijke waarde van de Paralympische Spelen. Drie kwart vindt dat de Paralympische Spelen bijdragen aan maatschappelijke acceptatie en inclusie van mensen met een beperking. Dit percentage is iets lager dan eerdere jaren.

Aan de andere kant is het aantal mensen dat paralympische sporters als echte topsporters ziet ten opzichte van 2021 licht gedaald. En is het aantal mensen dat het logisch vindt dat olympische sporters meer aandacht krijgen, juist gestegen. Maar die verschillen zijn klein.

Verantwoording

Deze factsheet is gebaseerd op data van het Nationaal Sportonderzoek (NSO):

- o panelbron: Ipsos Online Access-panel;
- o doelgroep: particuliere burgers van 16 t/m 79 jaar (n=1.506 in 2024);
- o veldwerkperiode: 13-24 september 2024;
- o weging: we hebben de steekproef gewogen op leeftijd * geslacht, leeftijd * opleiding, regio en sportfrequentie, samengevoegd tot één weegvariabele (tabel 2).

Deze factsheet is tot stand gekomen met steun van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).

Tabel 2
Achtergrondkenmerken respondenten
(in procenten, n=1.506)

Kenmerk		%
Geslacht	Man	49
	Vrouw	51
Leeftijd	16-34 jaar	28
	35-54 jaar	32
	55-64 jaar	20
	65-79 jaar	21
Hoogst voltooide opleiding	Lager onderwijs	23
	Middelbaar onderwijs	41
	Hoger onderwijs	36

Bron: Mulier instituut, NSO, najaar 2024.

Bronnen

- 1) IOC (2022). *Games wide open. Paris 2024 Olympic and Paralympic Games claim.*
- 2) Olympics.com (z.d.). *Paris 2024 Games: ensuring total accessibility for an ideal spectator experience.* <https://olympics.com/en/news/paris-2024-games-ensuring-total-accessibility-for-ideal-spectator-experience>
- 3) Dopheide, M., Hover, P., & Balk, L. (2022). *Belangstelling en beleving Olympische en Paralympische Spelen Tokyo 2020.* Mulier Instituut.
- 4) Hover, P., & Heijnen, E. (2024). *Olympische en Paralympische Spelen 2024. Een kritische voorbeschouwing.* Mulier Instituut.
- 5) Dalhuisen, C., Heijnen, E., & Hover, P. (2024). *Nederlandse sportevenementensector 2024.* Mulier Instituut.

Contact

Mark Melman

m.melman@mulierinstituut.nl

Pelle Bronkhorst

p.bronkhorst@mulierinstituut.nl

Lisanne Balk

l.balk@mulierinstituut.nl